

Testarchitect Kees Blokland vertelt hoe hij in een latere fase van zijn carrière de overstap maakte naar testautomatisering. Tijdens zijn carrièreswitch naar testautomatisering werd hij begeleid door Jeroen Mengerink. Jeroen vertelt op zijn beurt hoe hij deze rol van coach heeft ingevuld.

Kees en Jeroen hielden deze presentatie op de Polteq Conferentie, ter inspiratie van collega-testers die overwogen om uit hun comfortzone te stappen om iets nieuws te gaan leren. En ook ter inspiratie van andere collega-testers om daarbij de rol van coach op zich te nemen. Testautomatisering was in dit geval het onderwerp waarvoor Kees uit zijn comfortzone stapte. Inmiddels voelt Kees zich helemaal thuis in de testautomatisering, mede dankzij zijn coach Jeroen.

Kees: Bij het keuzevak numerieke wiskunde op het VWO in Amersfoort (1979) programmeerden we algoritmes op schrapkaarten. Met een zwart potlood kleurden we de

vakjes in.

Een paar dagen later gaf de wiskundedocent ons dan de uitdraaien uit de computer in Utrecht die de schrapkaarten in batch had verwerkt. Dat waren mijn eerste schreden op het pad van programmeren. Na de nodige omzwervingen heb ik dat pad weer teruggevonden!

Ik startte mijn carrière als hardware-ontwikkelaar in de telecomsector, waar ik al snel in het testvak rolde.

Toen ik in 2003 overstapte naar Polteq merkte ik dat de automatisering van het testen van administratieve software bij de meeste organisaties nog in de kinderschoenen stond. In de loop van de jaren veranderde dat gestaag. Was testautomatisering een jaar of tien geleden vooral weggelegd voor specialisten, nu zie je steeds meer testers ermee bezig. Toen ik de kans kreeg om mee te doen aan een opleidingstraject om mijn technische vaardigheden bij te schaven met onder meer [Java en Selenium webdriver](#) leek me dat een goed idee! Met de nieuwe kennis op zak rolde ik al snel een project in waar ik ook hands-on ervaring op kon doen met het automatiseren van tests.

Jeroen: Bij mijn studie technische informatica was ik al veel bezig met programmeren. Tegen het eind van mijn studie was ik tot de conclusie gekomen dat ik dit niet fulltime wilde gaan doen. Zo ben ik begonnen aan het testvak, wel betrokken bij IT, maar niet fulltime programmeren. Gezien het toegenomen belang van testautomatisering ben ik tegenwoordig toch weer veel aan het programmeren. Maar wel met plezier!

Toen ik dansles gaf, genoot ik al van het zien hoe mensen geleidelijk beter werden op basis van wat ik ze aanreikte. Op een gegeven moment deden we met veel mensen van onze dansschool mee aan een grote internationale wedstrijd. Een van mijn leerlingen werd hier ingedeeld in een klasse hoger dan waarin ik danste. De vraag van iemand of ik dit niet vervelend vond, verbaasde mij. Ik was vooral trots op het feit dat ik iemand begeleid had en dat hij goed presteerde.

In 2017 startte ik in een project om te helpen bij het automatiseren van tests. Ik zette daar een framework op voor het testen van de UI, die in één van de vier componentteams gemaakt werd. Naarmate het project vorderde, kreeg de organisatie behoefte aan een testmanager en dat werd Kees.

Kees: In overleg met de business ontwikkelde ik een testaanpak voor de systeemtest, aanvullend op de tests door de componentteams. Aangezien er continuous delivery plaatsvond, moest de systeemtest geautomatiseerd worden. Jeroen stapte over vanuit het UI-team om hiermee te helpen.

Jeroen: Het UI-framework had wel herbruikbare onderdelen, maar moest toch flink aangepast worden. Het framework groeide: hoe dichter we bij de go-live kwamen, hoe meer

dekking gevraagd werd door de business. Kees had ondertussen het “testmanagement” goed op de rit en kreeg tijd om ook met de automatisering aan de gang te gaan.

Kees: Ik begon met het maken van varianten op bestaande tests. Maar al snel moest er meer en meer geprogrammeerd worden. In gezamenlijke sessies droeg Jeroen zijn kennis over en kwam ik steeds meer over het framework te weten. Elk nieuwe brok functionaliteit dat ik opleverde, werd door Jeroen gereviewd.

Jeroen: Ik paste de code aan, waar nodig, maar zei tegen Kees dat het er goed uit zag, om hem vertrouwen te geven. Hoe meer hij leerde, hoe meer commentaar ik gaf om het leereffect te vergroten. Aan de ene kant was er focus op kleine stapjes en aan de andere kant de focus om de architectuur van het framework te leren overzien. Hierdoor werden aanpassingen door Kees steeds geavanceerder. Het moment van loslaten is lastig, maar een noodzakelijke stap.

Kees: Inmiddels voer ik het volledige beheer over het framework en werk ik aan een omvangrijke refactoring van het framework om het te kunnen overdragen aan de ontwikkelteams. Nog regelmatig overleggen we over wat nu de juiste aanpassingen zijn, dus

het leren gaat voor ons gewoon door.

Jeroen en Kees:

Een (late) carrière in de testautomatisering: een aanrader! Om dit te realiseren, moet je wel zelf je kansen pakken. In deze situatie was het natuurlijk erg fijn dat 'coaching on the job' plaatsvond. Het samenspel tussen de coach en degene die wil leren is essentieel. Je moet je laten coachen en soms accepteren dat iets nu eenmaal zo is. Als coach moet je goed opletten wanneer de ander aan een volgende stap in het leerproces toe is. Kees durft nu met vertrouwen een nieuwe testautomatiseringsopdracht op te pakken en Jeroen durft hem hier met een gerust hart neer te zetten.

Kees Blokland en Jeroen Mengerink